

Наші
презентації

ВСЕСВІТ. – 2015. – №9–10.

Спеціальний випуск журналу, присвячений бельгійській франкомовній літературі, відкриває його упорядник Дмитро Чистяк (“Франкомовна бельгійська література: вершечок айсберга”), також подається його інтерв’ю з відповідальним секретарем Королівської академії французької мови та літератури Бельгії Жаком Де Деккером “Нині Україна перебуває на історичному роздоріжжі”. Зі своїми поетичними творами виступають Франсуа Жакмен, Ліліан Вутерс, Мадлен Б’єфно, Вернер Ламберзі, Жак Ванденскрік, Ів Намюр та Філіпп Маті. У рубриці “Проза” надруковано повість Марселя Тірі “Проїздом у Києві”, а також антологію сучасного бельгійського оповідання, де репрезентовані письменники Філіп Бласбанд (“У підліску”), Юґетта Де Броквіль (“Гусачка над Україною”), Ніколь Версхооре (“Боги”), Поль Віллемс (“Реквієм по хлібу”), Франсуаза Вільмар (“Забута жінка”), Жан-Люк Вотье (“Поїзд”), Франсуа Еммануель (“Втрачений голос Марії Гавінь”), Жан Жоньйо (“Сліди”), Каролін Ламарш (“Люта весна”), Мішель Ламбер (“Мажор”), Стефан Ламбер (“Над узвишсями та бісами”), Крістіан Лібенс (“Оскар у Конго”), Колет Ніс-Мазюр (“Я блідну від імення Альфи”), Анн Ріштер (“Ольга і катобарян”), Ірен Стецик (“Такий собі Микола Гоголь”), Корінн Укс (“Не страшно”), Жан-Люк Утерс (“Зникнення лівської мови”). У рубриці “Драматургія” надруковано п’єси Моріса Метерлінка “Принцеса Малена” та Жака Де Деккера “Магнолія, або Теля міське й теля сільське”, а в рубриці “Письменник. Література. Життя” – інтерв’ю Мішеля Оттена “У нашому письменстві досі живий комплекс меншовартості” та рецензію Дмитра Дроздовського “Навіщо любити?”. Номер закінчується оповіданням Шарля Ван Лерберга “Від краю сну до краю пробудження” та казкою Моріса Карема “Хвилька й Мартин”.

I. X.

НАЦІОСОФСЬКА
ІНТЕНЦІОНАЛЬНІСТЬ
ТА ЇЇ ЕСТЕТИЧНІ ВІЯВИ
В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ
XIX-XX СТОЛІТЬ

Наші
презентації

Націософська інтенціональність та її естетичні вияви в українській літературі XIX – XX століть : колективна монографія / За редакцією Петра Іванишина. – Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2014. – 272 с.

Видання, підготовлене колективом авторів кафедри української літератури та теорії літератури Дрогобицького педуніверситету, охоплює низку теоретичних понять, скерованих на осягнення національно-буттєвих сенсів художнього універсуму: націотворчість літератури, національний імператив, героїчна націософія, етнокультурність народництва, національна інтенціональність української христології тощо. Водночас у монографії актуалізовано націоцентричні концепти в естетичній тканині творів українських письменників: Т. Шевченка, Лесі Українки, Н. Кобринської, П. Тичини, В. Підмогильного, вісниківців (особливо Д. Донцова та Є. Маланюка), письменників-“логосівців”, Г. Журби, П. Феденка, Ю. Бачі, П. Скунця та ін.

О. Б.

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник : У 10 т. – К.: ВЦ “Академія”, 2013. – Т. 4 : У сподіваннях і трагічних зламах. – 2015. – 576 с.

Четвертий том висвітлює літературний процес в Україні під час національно-визвольних змагань і драми “розстріляного відродження” в культурно-соціальному контексті 20-х років.

Перший розділ присвячено ліриці “розстріляного відродження”. Розглянуто “метаморфози раннього модернізму”, зокрема доробок П. Тичини, панфутуризм і авангардну поезію, лірику високого модернізму (М. Бажан, Є. Плужник, В. Свідзінський та ін.), доробок “неокласиків” тощо.

У другому розділі автор аналізує стан драматургії, зокрема діяльність театру “Березіль”, творчі пошуки драматургів старшого покоління (Л. Старицька-Черняхівська, Я. Мамонтов), експериментальну драму високого модернізму (І. Дніпровський, І. Кочерга, М. Куліш та ін.). Том містить докладну бібліографію з висвітлених тем.

О. Б.

Наші
презентації

Іванишин Петро. Свобода нації: герменевтика політичної та культурної дійсності : вибрані твори. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2015. –564 с.

Збірник вибраних творів відомого українського вченого, публіциста й політичного аналітика складається з різножанрових праць, написаних упродовж доби Незалежності. Крізь призму національно-екзистенціальної (націософської) герменевтики автор осмислює складні та актуальні проблеми національного буття, проектуючи їх передусім на площини політики та культури: російсько-українська війна, загрози глобалізації, феномени націоналізму та імперіалізму, новітня бездержавність, пастки і перспективи виборів, націотворчість літератури, сутність сучасних політичних сил, актуалізація історії, семіосфера неоколоніалізму тощо. Основна мета розвідок автора – пробуджувати автентичне українське мислення, сприяти відродженню національно-культурної самобутності, утверджувати національну ідею як ідею державності української нації на своїй території. Серед есеїстичних і дослідницьких сюжетів книжки – проект модернізації від І. Франка і його державотворчі ідеї, українське буття крізь призму Д. Донцова, ідеологічні основи української державності, популярна література і кітч, постмодерн і література, національно-екзистенціальна диференціація українського христологічного дискурсу й навіть роздуми про феномен гомосексуалізму. Передмову до книжки написав лідер військово-політичного руху “Правий сектор” Дмитро Ярош.

О. Б.

Юрій Лавріненко та Юрій Шерех: Листування 1945 – 1949. – Хроніка 2000: Український культурологічний альманах. – 2013. – Вип. 2 (96). – К., 2015. – (Українські Пропілеї). – 304 с.

Видання містить епістолярний діалог між Ю. Лавріненком та Ю. Шевельовим (Шерехом), раніше опублікований у журналі "Слово і Час" (2012, №№8–12. – 2013, №№1–2) у супроводі приміток Т. Шестопаолової й О.Брайка.

Книгу відкриває "Словом до читача" Альберт Кіпа, президент Української вільної академії наук у США. Передмову до листування написала Тетяна Шестопаолова. Вона виклала передісторію листування, зокрема зародження приязні між кореспондентами ще в Харкові: "Захоплені Курбасовою постановкою "Маклени Граси" М. Куліша, Ю.Лавріненко і Ю.Шевельов написали велику схвальну рецензію на виставу. "Редактор "Вістей" знищив допис новітніх донкіхотів, рятуючи життя і собі, і їм. Проте паростки найглибшої довіри між наївними оборонцями Курбаса закріпилися" (8). Дослідниця наводить відомості про обставини життя двох українських діячів в умовах воєнного лихоліття й еміграції.

"Літературні теми, – зазначає Т. Шестопаолова, – витворюють одну з магістралей листування. "Ідейність літератури", "театр ідей та його інтелектуально-світоглядний контекст", "специфіка донесення критичної думки до читача", "роль критики в суспільстві", "роль періодики в повноцінному літературному житті", "проблема інтеграції материкової та еміграційної літератури в процесі написання історії української літератури ХХ ст." – це горизонт питань, винесений із листів цього часу й оприсутнений у пізніших критичних працях і Ю. Шевельова, і Ю. Лавріненка" (12). Листування розкриває сюжети й факти з історії МУРУ (Мистецького українського Руху), зокрема мурівської періодики. Як указує дослідниця, у повоєнній Німеччині українська преса мусила виживати в дуже несприятливих умовах і часто залежала від фінансової підтримки політичних партій, що позначалося на змісті газет. Проте Ю. Шевельов, очоливши журнал "Арка" (додаток до "Української трибуни"), домогся цілковитої редакційної свободи від націоналістичних кіл, які контролювали часопис. У співпраці з В. Петровим він витворив по-своєму неперевершене видання в історії української літературно-мистецької періодики. Водночас Ю. Лавріненко, працюючи в журналі "Україна і світ" (пізніша назва – "Сучасник"), завдяки своєму таланту "бачити" українську ситуацію в комплексі внутрішніх потенцій і зовнішніх обставин, розуміти її історичні й суспільно-політичні передумови" (14) прагнув зберегти здобутки "розстріляного відродження" і цим забезпечив професійний і читацький успіх своєму виданню.

Т. Шестопаолова констатує, що листування Ю. Лавріненка і Ю. Шевельова було "складним, контраверсійним, багатим на психологічні й емоційні нюанси" (19). Воно подає приклад того, "як в інтересах спільної справи шукати шляхів об'єднання й взаємодітримки, поборюючи ілюзію власної винятковості <...>" (19). Дослідниця розглядає Ю. Лавріненка як захисника української традиції "в її пізнавальних, моральних, ідейних і духовних сенсах" (19), залюбленого в романтичну й героїчну історію. Натомість Ю. Шевельов мав на меті "модернізувати культуру України й прищепити відповідне уявлення про цю – модерну – Україну світові <...>" (19). Доказом того, що ці два шляхи взаємно доповнюють один одного, і стало, на думку дослідниці, п'ятирічне листування двох непересічних людей. Окрім листів, до видання увійшли спогади Ю. Шевельова (Шереха) "МУР і я в МУРі", документи цього мистецького об'єднання, зокрема статут і декларація, журналістські враження Ю. Дивнича (Лавріненка) про II з'їзд МУРУ, запис радіопередачі Ю. Гайдара (Лавріненка) про книжку літературно-критичних виступів Ю. Шереха "Не для дітей" на радіо "Свобода" (1965).

О. Б.

Наші
презентації